

ומכלל זה אתה למד, דתרוייהו, שתי הנשים הללו, חמותו ואם חמותו, הן כתיבי בהדיא, נאמרו בכתוב במפורש, ואילו הנך, שאר הנשים הנכרות במשנה, חיוב השריפה עליהן מדרשא אתיא, נלמד מגזירה שוה.

ומעתי, דנה הגמרא:

הניחא לאביי, דאמר להלן לגבי מחלוקת רבי ישמעאל ורבי עקיבא, "משמעות דורשינן", כיצד לדרוש את הכתוב "אתהן", איכא בינייהו. שהוא סובר כי לדברי הכל אם חמותו חיובה הוא בשריפה, אלא שרבי עקיבא סובר שאם חמותו נאמרה במפורש בדברי הכתוב ["אתהן"], ואילו רבי ישמעאל סובר שהיא לא נאמרה בכתוב, אלא היא נלמדת מדרשה [וכפי שיבואר להלן], לפיו שפיר ניתן לומר כי מתניתין מני, משנתנו בשיטת מי אמורה? — רבי עקיבא היא.

אלא לרבא, דאמר להלן כי לדברי הכל לא נאמרה אם חמותו במפורש בתורה, ורק דין חמותו לאחר מיתה איכא בינייהו, שנחלקו רבי ישמעאל ורבי עקיבא אך ורק בשאלה אם ממשיך חיוב המיתה בשריפה בחמותו גם לאחר מיתת אשתו של חמותו, או שלאחר מיתת אשתו אין חיוב מיתה בחמותו, אלא היא אסורה עליו מעתה רק באיסור בעלמא. אם כן, שלדברי הכל אין חיוב שריפה של אם חמותו מפורש בתורה, מתניתין, שמוכח ממנה שחיוב שריפה באם חמותו מפורש בתורה — מני? כשיטת מי היא אמורה?!

אמר לך רבא, אכן אין שיטה שכזאת, ולכן יש לשנות את המשנה באופן אחר: תני: הבא על אשה שנשא בתה. והיינו הבא על

כי אם כן היה התנא צריך לומר: הבא על אשה שנשא את בתה, ולא לומר "הבא על אשה ובתה", שהרי על ביאת אשתו [בת חמותו] הוא לא חייב כלום.

אלא שבהכרח, כך אמר התנא: הבא על "אשה" שהיא אם חמותו, או הבא על "בתה" שהיא חמותו, על כל אחת ואחת מהן הוא חייב שריפה.

"הבא על אשה, שנשא בתה", דהיינו, הבא על חמותו, לא קתני.

אלא הכי קתני: "הבא על אשה ובתה".

והרי מכלל הלשון הזה למד דתרוייהו לאיסורא. דהיינו, משמעות הלשון הזאת אומרת, שכל אחת משתי הנשים הללו אסורות עליו. ולא מדובר בחמותו שהיא אשה אחת בלבד האסורה, אלא בשתי נשים אסורות, שעל כל אחת משתיהן הוא חייב שריפה.

ומאן נינהו, מי הן שתי הנשים האסורות, כל אחת ואחת באיסור "אשה ובתה" שנאמר בתורה במפורש שחייבים עליהן שריפה?

בהכרח, שהן חמותו, ואם חמותו. שהרי רק בהן אמר הכתוב במפורש שחייבים עליהן שריפה, בעוד שכל שאר הנשים שבמשנה לא נאמר חיוב שריפה במפורש, אלא הוא נלמד מחמותו ואם חמותו.

וקתני "יש בכלל אשה ובתה", מהן נלמד לכל שאר הנשים השנויות במשנה, שחייבים עליהן שריפה.